

PLANÖR PİLOTU LİSANS TALİMATI
(SHT-1J Rev.2)

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı; Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş ticari, genel ve sportif havacılık işletmelerindeki planörlerde görev yapan personelin; eğitimi, sınıflandırılması, lisanslandırılması ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; ticari, genel ve sportif havacılık işletmeleri ile planör pilotu, planör uçuş öğretmeni, planör kontrol pilotu ve bunlara eğitim veren uçuş eğitim organizasyonlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 4 üncü maddesi, 14/10/1983 tarihli ve 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa ve 05/06/1945 tarihli ve 4749 Sayılı “Şikago ’da 7 Aralık 1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun” ile kabul edilen Şikago Sözleşmesinin Personel Lisanslandırma konulu Ek-1’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

- a) Çift kumanda eğitim süresi: Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş öğretmenden uçuş eğitimi alan bir pilot adayının uçuş eğitimi esnasındaki uçuş süresini,
- b) Döner kanat: Kaldırma gücünün tamamını veya önemli bir bölümünü rotor sisteminden alan gyroplane, ultralight helikopter gibi hava araçlarını,
- c) Eğitim meydanı: Motorlu ve motorsuz planörlerin uçuş yapabilmesi için havaalanı niteliğinde olmayıp, kalkış-iniş yapılacak yerlerde satırları kaplamak zorunluluğu olmayan ancak, en az Ek-5’te belirtilen boyutlara sahip, yüzey olarak uçuşa elverişli, performansı uygun hava araçlarının karaya iniş-kalkışlarında kullanılabilecek nitelikteki izin alınmış hava parklarını,
- ç) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- d) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

e) Hava aracı kategorisi: Uçak, helikopter, planör, serbest balon ve motorlu çok hafif hava araçları gibi belirli temel özelliklere göre hava aracının sınıfını,

f) Kontrol pilotu yetkisi: Pilot adaylarının, pilotların, uçuş öğretmenlerinin ve diğer kontrol pilotlarının uçuş yeterlilik/yetenek testlerini yapmak üzere, Genel Müdürlük tarafından onaylanarak atanan ve isimleri yayımlanan öğretmen pilotlara bu Talimat hükümlerine göre verilen yetkiyi,

g) Lisansın çevrilmesi: ICAO üyesi diğer ülkeler tarafından düzenlenen lisansların ulusal mevzuatlara göre milli lisansa dönüştürülmesini,

ğ) Lisansın yenilenmesi: Bir yetkinin veya onayın süresinin dolması sonucu, istenen gereksinimleri karşılaması koşuluyla, sözü edilen yetki veya onayın süresinin daha sonraki belirli bir periyoda kadar yeniden düzenlenmesini,

h) Motorlu çok hafif hava aracı: Havadan ağır, hareket halinde iken, havanın aerodinamik yapısı üzerine etkisi ile havada dinamik olarak tutunabilen, motor teçhizatına sahip ve motorlu hafif hava aracı limitlerindeki ultralight, microlight, gyroplane ve microlight helikopter gibi hava araçlarını,

ı) Motorlu ÇHHA pilot lisansı (UPL): Motorlu ÇHHA'nın ilgili branşında eğitim programını tamamlayanlara Genel Müdürlük tarafından verilen lisansı,

i) Motorlu planör: Belli uçuş koşullarında sabit kalan yüzeyler üzerine yapılan aerodinamik tepkiler dolayısı ile uçuş sırasında havada tutunabilen, motorlu, gerektiğinde motoru durdurularak planör uçuşu yapan havadan ağır hava aracını,

j) Motorlu yelkenkanat (Microlight): Kendisini karadan, sudan kaldıran ve havada tutunmasını sağlayan motor tertibatı olan hareketli kumanda yüzeyleri ile 2 ekseninde kumanda edilebilen ağırlık merkezi hareketli hava aracını,

k) Pilot: Hava aracının sevk ve idaresiyle görevli olan sorumlu pilot ve/veya sorumlu pilot haricindeki diğer pilot ya da pilotları,

l) Planör: Uçuş esnasında sabit aerodinamik tepkimeler üreten yüzeyler sayesinde kaldırma gücü oluşturabilen, havadan ağır motorsuz hava aracını,

m) Römork uçağı (Çeker uçak): Kuyruk takımında bulunan kanca kilit sistemine, motorsuz planörün halat vasıtasıyla tespit edilerek birlikte kalkış, tırmanış ve uçuş yapmak üzere üretilmiş veya üretici firma tarafından sertifika edilmiş uçağı,

n) Römork uçak pilotu: Motorsuz planörlerin kalkış, tırmanış ve uçuşlarını sağlayan ve bu Talimatta belirtilen eğitimi almış uçak pilotunu,

o) Sabit kanat: Taşıyıcı yüzeyi gövdeye en az iki yerden sabitlenmiş ve hareketli kumanda yüzeyleri ile üç ekseninde kumanda edilebilen uçak, planör ve ultralight gibi hava araçlarını,

ö) Sorumlu pilot: Uçuş süresince hava aracının her türlü harekâtından sorumlu olan pilotu,

p) Tazeleme: GPL yenilemek için veya çeşitli nedenlerle bu Talimatta belirtilen aralıklarda uçuşa ara veren planör pilotlarının yeniden sorumlu pilot olarak uçmadan önce görecekları ders, sınav ve uçuşları,

r) Temdit: Bir yetkinin veya onayın, geçerlilik süresi bitmeden gereksinimlerin yerine getirilmesi koşuluyla, sahibine sağladığı imtiyazların daha sonraki belirli bir periyoda kadar uzatılmasını,

s) Transponder: Hava araçlarında bulunan, radyo frekansı ile sorgulandığında bir yanıt üreten ve yayınlayan elektronik cihazı,

ş) Uçuş eğitim organizasyonu: Pilot lisansı alınmasına esas teşkil eden teorik bilgi ve uçuş eğitimi veren Genel Müdürlük tarafından onaylı eğitim kuruluşunu,

t) Uçuş süresi: Bir hava aracının kalkış yapmak amacıyla, kendi gücü ile veya harici bir güç uygulanmak suretiyle ilk hareketine başladığı andan, uçuşun veya görevin sonunda öğrenci, yolcu, yük veya diğer muhteviyatı indirme ve/veya bindirme amacıyla kendisine tahsis edilen park yerine gelip tam olarak durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

u) Validasyon: Diğer bir ICAO üyesi ülke tarafından tanzim edilmiş bir lisansın Türk tescilli hava araçlarında görev yapma yetkisini kapsayacak şekilde geçerli kılınmasını,

ü) Vinç: Motor, kasnak ve çelik halat, ip gibi uygun çekiş malzemesiyle, motorsuz planörlerin kalkış, tırmanış esnasında istenilen süratlerde kalkış ve tırmanış yapmasına imkân verecek şekilde üretilmiş veya modifiye edilmiş yer aracını,

v) Vinç operatörü: Motorsuz planörlerin vinç çekişi ile kalkış ve tırmanışını sağlayan bu Talimatta belirtilen eğitimi almış operatörü,

y) Yeterlilik kontrolü: Bir adayın yetkilerinin temdidi ya da yenilenmesi için, gerektiğinde sözlü sınavı da kapsayacak şekilde uçuş yeteneklerini kontrol pilotuna sergilemesini,

z) Yetenek testi: Bir adayın lisans ve yetki tanzimi için, sözlü sınavı da içerecek şekilde yeteneklerini kontrol pilotuna sergilemesini,

aa) Yalnız uçuş zamanı: Öğrenci pilotun yanında hiç kimse olmaksızın yaptığı solo uçuş esnasındaki uçuş süresini,

(2) Bu Talimatta geçen kısaltmalar;

a) A: Uçağı,

b) FTO: (Flight Training Organisation) Uçuş Eğitim Organizasyonunu,

c) ÇHHA: Çok hafif hava araçlarını,

ç) ÇK: Çift kumanda eğitim süresini.

d) CPL: Ticari pilot lisansını,

e) EASA: Avrupa Havacılık Güvenlik Ajansını,

f) FE: Uçuş kontrol pilotluğunu,

g) FI: Uçuş öğretmenini,

ğ) Form-4: Havacılık işletmelerinde ve eğitim organizasyonlarında yönetici olarak görev yapacak personele Genel Müdürlükçe onaylanarak verilen belgeyi,

h) H: Helikopteri,

ı) GPL: (Glider Pilot Licence) Planör pilot lisansını,

i) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,

j) JAA: Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliğini,

- k) PPL: Hususi pilot lisansını,
 - l) SMS: (Safety Management System) Emniyet Yönetim Sistemini
 - m) S/S: Seyrüsefer, planör ile mesafe uçuşunu,
 - n) UPL: Ultralight pilot lisansını,
 - o) UPL-M: Microlight /Motorlu yelken kanat pilot lisansını,
 - ö) UPL-G: Gyroplane pilot lisansını,
 - p) UPL-U: Ultralight pilot lisansını,
 - r) UPL-UH: Ultralight helikopteri pilot lisansını,
 - s) VFR: Görerek uçuş kurallarını veya koşullarını,
 - ş) YLN: Yalnız uçuş zamanı,
 - t) T/R: (Teamride) Öğretmenlik eğitiminde takım uçuşunu,
 - u) W : (Winch Launch) Planörün vinç ile kalkışını,
- ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanım ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, 5431 sayılı Kanun ve diğer sivil havacılık mevzuatı ile ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Lisanslandırma

MADDE 5 – (1) Genel Müdürlük, planör pilotu için yetkilendirilmiş uçuş eğitim organizasyonunda tamamlanan teorik bilgi ve uçuş eğitimlerine uygun lisans ve yetki düzenler.

Lisans için aranan şartlar

MADDE 6 – (1) Planör pilot lisansı için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) 16 yaşını doldurmuş olmak,
- b) Asgari lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c) 12/04/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan, 01/03/1926 tarihli ve 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu, 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarına karşı suçlar ile

casusluk, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanununun 384 üncü maddesinde yer alan nakliye ve muhabere vasıtaları aleyhindeki suçlar ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 223 üncü maddesinde yer alan ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması suçlarından veya 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanuna muhalefetten hüküm giymemiş olmak ve buna ilişkin beyan dilekçesini Genel Müdürlüğe vermek,

ç) Aşağıda belirtilen şartlara uygun sağlık sertifikasına sahip olmak:

1) Tıbbi belge sahibi, lisansın imtiyazlarını güvenle yapmaya aklen ve fiziken uygun olmalıdır.

2) Başvuru sahibi, eğitime başlamadan önce Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş bir sağlık kuruluşunda Şikago Sözleşmesi Ek-1'e uygun sağlık muayenesinden geçerek Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş ve geçerli 1 inci veya 2 nci sağlık sertifikasına sahip olmalıdır.

3) Sağlık sertifikası sahipleri; lisanlarının ve ilgili yetki veya yetkilendirmelerinin imtiyazlarını, kendilerini sağlık yönünden emniyetsiz duruma sokacak herhangi bir bozulmayı fark ettikleri zaman kullanamazlar.

4) Sağlık sertifikası sahipleri; görevlerini emniyetle yerine getirmelerinde herhangi bir olumsuz etkisi olmadığından tamamen emin olmadıkça, reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilaç alamaz ve tedavi sürecine giremezler. Eğer şüphe varsa Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezinden tavsiye alınmalıdır.

5) Sağlık sertifikası sahipleri; 12 saatten fazla hastane veya klinik yatış, invazif işlem, düzenli ilaç kullanımı, düzenli gözlük veya lens kullanımına ihtiyaç duyduklarında, gecikmeksizin Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezine başvurarak tavsiye alınmalıdır.

6) Sağlık sertifikası sahipleri; uçuş ekibi üyesi olarak görevlerini yapmayı engelleyici önemli bir kaza, yaralanma, sakatlanma, ameliyat, hamilelik, toplam 21 gün veya daha fazla süren herhangi bir hastalık halinde, durumu gecikmeksizin Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezine yazılı olarak bildirmelidir. Bu hallerde sağlık sertifikası askıya alınmış olarak kabul edilir.

7) Kaza, yaralanma, sakatlanma, ameliyat, hamilelik, 21 gün veya daha fazla süren hastalık halinde Genel Müdürlük tarafından yapılan düzenlemelere göre muayene edilen ve muayene sonucu uçuş ekibi üyesi olarak çalışmasında sakınca görülmeyen veya Genel Müdürlüğün koşulları uygun görerek muayeneden muaf tuttuğu kişinin, bu bendin 6 ncı alt bendinde belirtilen sağlık sertifikasının askıya alınma işlemi kaldırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Planör Pilot Lisans Eğitimi

Planör pilotu lisans eğitimi safhaları

MADDE 7 – (1) Planör pilot lisans eğitimi aşağıda belirtilen safhalardan oluşur:

a) Planör 'A' Brövesi Safhası: İntibak, basit-devamlı tesirler, düz uçuş, dönüş, iniş kalkış eğitimleri ile solo meydan turu uçuşu,

b) Planör 'B' Brövesi Safhası: Çarpma rüzgâr ile irtifa alma eğitimini ve solo yelken uçuşu,

c) Planör 'C' Brövesi Safhası: Kuru ve bulut termiği ile irtifa alma eğitimini ve solo termik uçuşu,

ç) Planör Pilot Lisansı Safhası: Çeker uçak/motorlu planör ile kalkış, seyrüsefer eğitimlerini ve lisans alma uçuşu.

Teorik eğitim

MADDE 8 – (1) Planör uçuş eğitimi veren uçuş eğitim organizasyonu aşağıda belirtilen ders konularına göre brifingler hariç 50 saatten aşağı olmamak kaydı ile, Genel Müdürlük tarafından onaylanmış program çerçevesinde eğitim verir:

- a) Hava hukuku,
- b) Hava aracı genel bilgisi,
- c) Uçuş performansı ve planlama,
- ç) İnsan performansı ve limitleri,
- d) Meteoroloji,
- e) Seyrüsefer,
- f) Uçuş prensipleri,
- g) Haberleşme usulleri,
- ğ) Yelken-Termik,
- h) İlk yardım,
- ı) Acil durum usulleri.

Teorik eğitimde kredilendirme

MADDE 9 – (1) PPL (A/H), CPL (A/H) ve motorlu çok hafif hava araçları UPL (U/M/G/UH) lisanslarına sahip pilotlardan planör pilotu lisansı almak isteyen planör teorik bilgi eğitiminde; hava aracı genel bilgisi, uçuş performansı ve planlama, seyrüsefer, yelken-termik, acil durum usulleri konularında en az 24 saat teorik eğitim verilir.

Teorik sınavlar

MADDE 10 – (1) FTO her biri 120 sorudan oluşan 3 takım soru hazırlar, aday seçilen bir takımdan sınava tabi tutulur. Sınav Genel Müdürlük tarafından veya yetkilendirilmesi halinde FTO tarafından yapılır.

(2) Teorik sınavlarda geçer not 100 üzerinden 75 puandır. Acil durum usulleri sınavlarında geçer not 100 üzerinden 100 puandır.

(3) Sınavda başarılı olamayan aday en az bir hafta sonra yeniden sınava tabi tutulur. İki sınav hakkında da başarısız olan aday ilk eğitiminin %20'si kadar ilave eğitim aldıktan sonra tekrar sınava katılabilir.

Planör pilot lisans eğitimi

MADDE 11 – (1) Yetkili uçuş eğitim organizasyonuna GPL almak için başvuran pilot adayı Genel Müdürlük tarafından onaylanmış kurs programına göre; 24 saat çift kumanda uçuşu ve 6 saat yalnız uçuş olmak üzere toplam 30 saat uçuş eğitimini tamamlar.

Uçuş eğitiminde kredilendirme

MADDE 12 – (1) Adayın PPL (A), Motorlu Çok Hafif Hava Araçları UPL (U) lisanslarına sahip olması halinde sorumlu pilot uçuşunun 5 saati, çift kumanda uçuşunun 2 saati olmak üzere toplam 7 saat uçuşu kredilendirilir.

(2) Adayın PPL (H), Motorlu Çok Hafif Hava Araçları UPL (G/UH/M) lisanslarına sahip olması halinde sorumlu pilot uçuşunun 5 saati kredilendirilir.

(3) Adayın CPL (A) lisansına sahip olması halinde sorumlu pilot uçuşunun 5 saati, çift kumanda uçuşunun 5 saati olmak üzere toplam 10 saat uçuşu kredilendirilir.

Yetenek testi

MADDE 13 – (1) Uçuş eğitim organizasyonunda teorik ve uçuş eğitimlerini tamamlayan başvuru sahibi, Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kontrol pilotu tarafından yetenek testine tabi tutulur.

(2) Kontrol pilotu, bu Talimatın 30 uncu maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak adayı değerlendirir.

Planör uçuş öğretmenliği

MADDE 14 – (1) Planör uçuş öğretmenliği aşağıdaki kategorilere ayrılır:

- a) “C” kategorili Planör Uçuş Öğretmeni,
- b) “B” kategorili Planör Uçuş Öğretmeni,
- c) “A” kategorili Planör Uçuş Öğretmeni.

(2) Yetkili uçuş eğitim organizasyonuna FI (G) almak için başvuran öğretmen adayı Genel Müdürlük tarafından onaylanmış kurs programına göre, aşağıdaki şartları taşımalıdır:

- a) Geçerli planör pilot lisansına (GPL) sahip olmak,
- b) Toplam 170 saat planör uçuş tecrübesine sahip olmak,
- c) Toplam planör uçuşunun, en az 100 saatini sorumlu pilot olarak uçmuş olmak.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen vasıflara sahip uçuş öğretmeni adayı pilot Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş uçuş eğitim organizasyonunda onaylı eğitim programlarına göre aşağıda belirtilen dersleri içeren toplam 30 saatlik teorik bilgi eğitimini tamamlar:

- a) Öğretme ve öğrenme metotları,
- b) Ölçme ve değerlendirme
- c) Eğitim felsefesi,
- ç) İnsan performansı ve limitleri,
- d) Acil durum uygulamaları,
- e) Uygulamalı eğitim teknikleri,

(4) Teorik eğitimini tamamlayan aday aşağıda belirtilen uçuş eğitimini tamamlar;

- a) 5 saat arka kabin intibak uçuşu,
- b) 12 saat çift kumanda uçuşu,
- c) 12 saat (team ride) takım uçuşu,
- ç) 1 saat kontrol uçuşu.

(5) Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen teorik ve dördüncü fıkrasında belirtilen uçuş eğitimlerini tamamlayan planör pilotuna, yapılacak teorik bilgi ve uçuş sınavlarında başarılı olması halinde, planör öğretmenlik yetkisi tahditli olarak verilir. Tahdidin kaldırılması için yetkili öğretmen gözetiminde, yetkili bir FTO bünyesinde 100 saat öğretmenlik uçuşu ile en az 5 öğrencinin Planör "A" Brövesi eğitimi tamamlanmalıdır.

(6) Planör uçuş öğretmeni, yetkisinin bulunduğu kategorilerde eğitim verir.

(7) Öğretmen her kategori için belirlenmiş olan kriterleri yerine getirerek kategori yükseltir. Kategori yükseltme sınavı; teorik sınav ve Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş kontrol pilotu tarafından yapılacak 1 saatlik kontrol uçuşundan oluşur.

(8) Planör uçuş öğretmenliği kategorileri ve kategori yükseltme şartları aşağıdaki gibidir:

a) "C" kategorili Planör Uçuş Öğretmeni Planör başlangıç seviyesi , "A ve B" Brövesi eğitimleri vermeye yetkilidir ve 200 saat öğretmen pilot uçuşunu tamamladığında "B" kategorisine,

b) "B" kategorili Planör Uçuş Öğretmeni Planör başlangıç seviyesi, "A" "B" "C" Bröveleri eğitimleri vermeye yetkilidir ve 400 saat öğretmen pilot uçuşunu tamamladığında "A" kategorisine,

c) "A" kategorili Planör Uçuş Öğretmeni her safhaya ait eğitimleri vermeye, safha kontrol uçuşlarına çıkmaya ve öğretmenlik eğitimi vermeye yetkilidir.

Planör pilot lisans/yetki verilme şartları ve geçerliliği

MADDE 15 – (1) FTO, eğitim el kitabına uygun olarak verilen eğitimin tamamlanmasının ardından aşağıdaki belgeleri ekleyerek Genel Müdürlüğe müracaat eder:

- a) Planör pilot lisans başvuru formu,
- b) Adayın eğitim durumunu gösterir diplomanın noter onaylı sureti,
- c) Nüfus cüzdanı sureti,
- ç) Sağlık sertifikası,
- d) Arşiv kayıtlı adli sicil kaydı,
- e) Teorik sınav sonuç belgelerinin aslı,
- f) Uçuş kontrol formunun aslı,
- g) Pilot uçuş kayıt defterinin aslını ve ilgili sayfaların fotokopisi,
- ğ) 2 adet fotoğraf.

(2) Planör pilot lisansı, Genel Müdürlük tarafından düzenlenerek adaya veya aday tarafından talep edilmesi halinde başvuruyu yapan FTO'ya teslim edilir.

(3) Planör pilot lisansı 5 yıllık düzenlenir ve bir yetkinin ilk defa verilmesinde ya da yenilenmesinde Genel Müdürlük tarafından yeniden düzenlenir.

(4) Planör pilot lisansı ve planör uçuş öğretmenlik yetkisi 24 ay süreyle temdit edilir.

(5) Bir lisansın, yetkinin temdit edilmesi veya yenilenmesi için pilot tarafından Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir FTO'ya müracaat edilir. FTO tarafından Hava Aracı Genel Bilgisi eğitimi verilerek, Normal ve Acil Durum Usulleri sınavlarında ve Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen bir kontrol pilotu tarafından bu Talimatın 30 uncu maddesinde belirtilen değerlendirme esaslarına göre yapılacak yeterlilik kontrolünde başarılı olması gereklidir. Yetki bitiş tarihi ile lisans yeterlilik kontrolü arasında en fazla 90 günlük süre olması halinde, yetki bitiş tarihi esas alınarak 24 ay süre ile temdit yapılır ve yetki o ayın son gününe kadar geçerli kılınır.

(6) Lisansı geçerlilik süresi içinde temdit edilecek pilota; 1 saat/1sorti lisans yenileme, öğretmenlik yetkisi varsa 1 saat/1 sorti öğretmenlik yetki yenileme uçuşu uygulanır.

(7) Bir lisansın veya yetkinin yenilenmesi için pilotun:

a) Lisans geçerlilik süresi geçmiş lisansı ve öğretmenlik yetkisi yenilenecek pilota yenileme işleminden önce uçuş yapılmamış yıl başına 1 saat/1 sorti lisans tazeleme, öğretmenlik sertifikası varsa uçuş yapılmamış yıl başına 1 saat/1 sorti öğretmenlik sertifika tazeleme uçuşları uygulanır.

b) Lisans geçerlilik süresi 5 yıl ve üzeri geçmiş lisansı ve öğretmenlik sertifikası yenilenecek pilota öğretmen görüşü esas olmak üzere 5 saat /5 sortiden az olmayacak şekilde FTO bünyesinde tazeleme uçuşu yaptırılır.

(8) Planör pilot lisansına sahip olan pilot, eğitim gördüğü planör dışında (Motorlu / motorsuz, tek / çift kişilik planörler) uçabilmesi için hava aracı üreticisi veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş FTO'nun envanterindeki tipler için hazırlanan tip intibak programını tamamladıktan sonra uçuş yapabilir.

Planör çeker uçak pilot yetkilendirmesi

MADDE 16 – (1) Römorkunda planör çekmek üzere imal edilmiş veya modifikasyonu yapılarak bu amaç için sertifikalandırılmış uçakta görev yapacak pilot için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Geçerli PPL(A) Lisansına sahip olmak,
- b) FI(G) yetkisine sahip olmak,
- c) 60 saati sorumlu pilot olmak üzere toplamda en az 100 saat uçak uçuşuna sahip olmak,
- ç) Uçulacak olan uçak tipinde intibakı bulunmak.

(2) Planör çeker uçakta görev yapacak pilot, ayrıntısı FTO işletme el kitabında belirtilecek 6 saat teorik bilgi eğitimi ve 10 saat 40 sorti uçuş eğitimi alır.

(3) Planör uçuş öğretmenin planör çeker uçakta görev yapacak pilotun eğitimini verebilmesi için 150 saat sorumlu römork uçak pilotluğu ve en az 500 sorti römorkunda planör çekişi tecrübesine sahip olmalıdır.

(4) Teorik ve uçuş eğitimleri tamamlanan planör çeker uçak pilotunun uçuş kayıt defterine, bu eğitimlerin tamamlandığı uçuş öğretmeni tarafından yazılarak onaylanır.

Vinç ile planör çekme operatör yetkilendirmesi

MADDE 17 – (1) Vinç ile planör çekecek operatör asgari lise mezunu ve “B” sınıfı ehliyet sahibi olmalıdır.

(2) Sahip olması gereken diğer özellikler ve tecrübe şartları FTO işletme el kitabında belirtilir.

Diğer ülkeler tarafından tanzim edilen lisansların milli lisansa çevrilmesi

MADDE 18 – (1) ICAO üyesi yabancı bir ülkeden lisans almış pilotun ülkemizde uçuş faaliyetinde bulunabilmesi için lisansı milli lisansa çevrilmelidir. Lisans çevriminde pilotun almış olduğu teorik bilgi ve uçuş eğitim saatleri sahip olduğu lisansa göre milli mevzuatımız çerçevesinde karşılaştırılır. Bu karşılaştırma sonucunda eğer lisans çevrimi için başvuran pilot adayının yabancı ülkede aldığı eğitimin toplam teorik ders ve uçuş saatleri bu Talimatta belirlenen saat ve sürelerin altında kalıyorsa öncelikle eksik oldukları eğitim saatleri yetkili bir FTO'da tamamlanır.

(2) Lisans çevrimi için başvuran pilot adayının yabancı ülkede aldığı eğitimin toplam teorik ders ve uçuş saatleri bu Talimatta belirlenen ile aynı veya üzerindeyse ya da bu maddenin birinci fıkrasına uygun olarak tamamlanmışsa, teorik bilgi seviyesinin tespiti için, yetkili FTO tarafından teorik bilgi sınavı yapılır. Teorik sınavlarda başarılı olan pilot ayrıntısı FTO el kitabında belirlenen en az 3 saat uçuş eğitimini tamamlar ve kontrol uçuşuna alınır. Teorik sınav, bu Talimatın 10 uncu maddesi hükümleri uyarınca gerçekleştirilir.

(3) Kontrol uçuşunda başarısız olan pilot, kontrol pilotunun belirleyeceği görev ve sürelerde, yetkili bir FTO bünyesinde eğitim uçuşu yapar.

(4) Lisans çevrimi için, eğitimin başlangıcında, bu Talimatın 6 ncı maddesinde belirtilen şartlar aranır ve 15 inci maddenin birinci fıkrasında istenen evraklara ek olarak aşağıda belirtilen evrak istenir:

- a) Yabancı ülkeden alınan lisansın renkli fotokopisi,
- b) Onaylı pilot kayıt defteri ve fotokopisi,

(5) Yetkili FTO eğitim veya dönüşüm işlemleri sonucunda adayın başvuru dilekçesine dördüncü fıkrada sayılan belgeleri ekleyerek Genel Müdürlüğe müracaat eder. Planör pilot lisansı, Genel Müdürlük tarafından düzenlenerek adaya teslim edilir.

(6) ICAO üyesi olmayan ülkeler tarafından tanzim edilmiş lisanslar milli lisansa çevrilmez.

Yabancı uyruklu pilotların lisans validasyonu

MADDE 19 – (1) İşletmenin yabancı pilot çalıştırabilmesi için, pilotun lisansına validasyon alınması gerekir.

(2) Yabancı pilotun, işletmelerde görev yapabilmesi için en az 500 saat planör uçuş tecrübesi olması gerekir.

(3) Yabancı öğretmen pilotun, işletmelerde görev yapabilmesi için bu Talimatın 14 üncü maddesinde aranan şartları sağlaması gerekir.

(4) Pilotun, lisansının ilk validasyonunda, kontrol uçuşu öncesinde yetkili bir FTO' da Genel Müdürlük onaylı el kitabında belirlenen teorik eğitimi alması ve bu eğitimler neticesinde yapılacak teorik sınavlardan başarılı olması gerekir.

(5) Teorik sınavlardan başarılı olan yabancı uyruklu pilotun, kontrol pilotu eşliğinde 3 saat / 3 sorti tazeleme uçuşunun ardından yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması halinde uçuşlar kontrol pilotu tarafından pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve kontrol fişi Genel Müdürlüğe iletilir. Lisans, Genel Müdürlük tarafından valide edilir.

(6) Yabancı uyruklu pilotun lisans validasyon süresi azami 12 aydır. Bu süre sonunda validasyonun temdidini bu Talimatın 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirlenen lisans ve sertifika temdit usullerine göre gerçekleştirilir.

(7) Validasyon belgesi için başvuru, pilotun çalışacağı işletme tarafından yapılır ve sadece verildiği işletme bünyesinde geçerlidir. Başvuruda aşağıdaki belgeler istenir:

a) İlgili bakanlıktan çalışma izni,

b) İlgili bakanlıktan alınacak ikamet tezkeresi,

c) Lisansın renkli fotokopisi,

ç) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş sağlık kuruluşlarından birinde ICAO Ek-1 Personel Lisanslandırma Usulleri esaslarına göre sağlık muayenesinden geçerek alınmış geçerli bir 1 veya 2'nci sınıf sağlık sertifikası,

d) Pasaportun renkli fotokopisi,

e) Uçuş kayıt defteri,

f) Pilotun lisans almış olduğu ülkenin sivil havacılık otoritesinden alınmış teyit mektubu.

(8) En fazla 1 ay süreyle, geçici olarak sportif amaçlı uçuş yapacak yabancı uyruklu pilot, uçuş öncesinde Genel Müdürlükten müsaadesi alması ve uçuşlar esnasında kaydedici cihaz ve transponder bulundurması gerekir.

(9) ICAO üyesi olmayan ülke tarafından tanzim edilmiş lisansın validasyonu yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İmtiyazlar, Lisans ve Yetkilerin İptali, Geri Alınması ve Sınırlamalar

İmtiyazlar

MADDE 20 – (1) İcra edilen göreve uygun ve geçerli bir lisansa/yetkiye sahip olmadan planör pilotu olarak hareket edilemez.

Lisans ve yetkinin askıya alınması, iptali veya geri alınması

MADDE 21 – (1) İlk lisans başvurusu veya yenileme işlemleri safhasında, Genel Müdürlüğe sunulan bilgi ve belgelerde gerçek dışı beyanda bulunduğu belirlenen kişinin lisans ve yetkisi, bu kişi hakkında yürütülen idari veya adli işlemler tamamlanıncaya kadar askıya alınır ve aksi ispatlanmadığı sürece yeniden lisans başvurusu kabul edilmez.

(2) Lisans ve yetkinin verilmesi için zorunlu bulunan asgari koşulların ortadan kalkması halinde lisans ve yetki iptal edilir.

(3) Lisans ve yetkinin verilmesi için zorunlu bulunan asgari koşullarda geçici olarak değişiklik meydana gelmesi halinde lisans ve yetki, Genel Müdürlük tarafından durumun düzeldiği saptanıncaya kadar askıya alınır.

Uçuş yeteneklerinin kaybı

MADDE 22 – (1) Pilotun sağlık şartlarından dolayı uçuş yeteneğinde planörü emniyetle kullanmaya mani olacak bir eksilme olması halinde, lisans ve yetkinin vermiş olduğu haklar kullanılamaz. Şikago Sözleşmesi Ek-1'e uygun olarak sağlık muayenesinden geçerek 1 veya 2'nci sınıf sağlık sertifikası alınması halinde uçuş yapılabilir.

Uçuş süresinin kaydedilmesi

MADDE 23 – (1) Planör pilotu, uçuğu bütün uçuşları ayrıntılarıyla birlikte pilot uçuş kayıt defterine düzenli olarak kaydeder.

(2) Pilot uçuş kayıt defteri işletme tarafından aylık olarak onaylanır.

(3) Pilot uçuş kayıt defteri Genel Müdürlük tarafından yapılacak yıllık lisans/yetki yenileme, süre uzatma işlemleri sırasında ve gerekli görülen diğer durumlarda ibraz edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Planör Kontrol Pilotluğuna İlişkin Hükümler

Planör kontrol pilotu

MADDE 24 – (1) Planör kontrol pilotu, Genel Müdürlükçe belirlenip yetkilendirilen, yetkilendirildiği planör tipine uygun lisansa, yetkiye ve bu Talimatta belirlenen diğer niteliklere ve tecrübeye sahip olan planör "A" kategori sahibi planör uçuş öğretmenidir.

Planör kontrol pilotu yetkilendirmesi için ön koşullar

MADDE 25 – (1) Planör kontrol pilotluğu yetkilendirmesi için gereken ön koşullar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yetenek testini veya yeterlilik kontrolünü yapmak için görevlendirildiği lisans ve yetkilere eşdeğer lisans ve yetkilere ait Planör "A" Kategori öğretmenlik imtiyazına sahip olmak,

b) Planörlerde toplam 500 saat öğretmen uçuşu yapmış olmak,

c) Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir kontrol pilotu tarafından yapılacak; brifing, yetenek testi, aday değerlendirme, test sonu brifingi ve kayıt/dokümantasyonu konularını içeren kontrol pilotluğu kabul testinde başarılı olmak.

Standardizasyon

MADDE 26 – (1) Lisansın verilmesi veya tazelenmesi için, kontrol pilotu tarafından, kontrol formlarına derecelendirme, kontrol tarihi, kendi lisansının geçerlilik süresi, lisans numarası ve kontrol sonucu yazılarak imzalanır. Yetenek testi/yeterlilik kontrolü formlarının bir sureti Genel Müdürlüğe gönderilir ve bir sureti de FTO tarafından kontrolü yapılan pilotun dosyasında muhafaza edilir. Kontrol pilotunun yetki geçerlilik süresi, kontrol pilotluğu için yapılacak kabul testi tarihinden itibaren 3 yıldır. Genel Müdürlüğün kararına bağlı olarak kontrol pilotu, yapılacak kabul testinden sonra yetki bitim tarihinden itibaren 3 yıl süreyle yeniden yetkilendirilebilir.

(2) Kontrol pilotu, Genel Müdürlük tarafından bu Talimatın gerekleri, yetenek testleri ve yeterlilik kontrolleri ile bunların kayıt ve raporları, kişiye özel bilgilerin korunması, kaza sigortası ve yasal sorumlulukları hakkında bilgilendirilir.

(3) Kontrol pilotu listesi Genel Müdürlük tarafından yayınlanır.

(4) FTO, kendi bünyesinde görev yapan kontrol pilotunun görevinden ayrılması halinde, Genel Müdürlüğe 30 gün içinde yazılı olarak bilgi verir.

Planör kontrol pilotunun yetkilendirilmesi ve yetkinin geçerliliği

MADDE 27 – (1) Kontrol pilotu 25nci maddede belirtilen şartları sağlayan uçuş öğretmenleri arasından Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(2) Kontrol pilotu, alt yapısı ve tecrübesiyle eğitim kurumundaki kıdemli personelin de mesleki saygısını kazanacak kişiler arasından seçilir.

(3) Gerekli yeterliliğe sahip kontrol pilotu bulunmadığı durumlarda, Genel Müdürlük tarafından, yukarıda belirtilen gereksinimler karşılanmaksızın geçici süreyle kontrol pilotu yetkilendirilebilir.

(4) Kontrol pilotunun yetkilerinin temdit edilebilmesi için, üç yıllık yetki döneminde, her yıl en az iki yetenek testi veya yeterlilik kontrolü yapmış olması ve bunlardan bir tanesinin Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş kontrol pilotu gözetiminde olması gerekir.

(5) Planör kontrol pilotunun yetkileri aşağıdaki durumlarda sona erer:

- a) Kontrol pilotluğunun gerektirdiği şartlardan birini kaybedildiğinde,
- b) Genel Müdürlük tarafından uçuş kontrol yetkileri iptal edildiğinde,
- c) Genel Müdürlük tarafından kontrol pilotluğu yetkileri uzatılmadığında.

Limitler

MADDE 28 – (1) Kontrol uçuşları eğitim uçuşu kapsamında değerlendirilir ve uçuş öğretmenlerinin eğitim uçuş saati tahditlerine tabidir.

Kontrol standartları

MADDE 29 – (1) Kontrol pilotu, kontrol esnasında bu Talimat standartlarını uygular ve kontrol süresince karşılaşılabilecek olumsuz şartları kontrolün değerlendirilmesinde dikkate alır.

(2) Kontrol esnasındaki her bir madde tam yapılır ve ayrı ayrı değerlendirilir. Bir maddedeki başarısızlık, o maddenin ait olduğu kısmın da başarısız değerlendirilmesine neden olur. Kontrol uçuş programı meteorolojik sebepler dışında değiştirilmez.

(3) Kontroldeki herhangi bir maddeyle ilgili sıra dışı performans, diğer maddelerin kontrol pilotu tarafından değerlendirilmesine etki yapmaz.

(4) Kontrol pilotu, uçuş öncesi brifingde adaydan beklenenleri ve kontrol uçuşu formundaki limitleri belirtir.

(5) Kontrol başarısız olarak tamamlandığında veya yarım kaldığında kontrol pilotu, adaya başarısız olan kısımlara ait gerekçeleri anlatır. Başarısız olan veya yarım bırakılan yetenek/yeterlilik testinden sonra kontrol pilotu daha sonraki kontrollerde adaya yardımcı olacak tavsiyelerde bulunur.

(6) Uçuş sonu brifingi esnasında, kontrol pilotunun değerlendirmesi hakkındaki herhangi bir yorum veya anlaşmazlık kontrol pilotu tarafından kontrol raporuna kaydedilir, kendisi ve aday tarafından imzalanır.

Değerlendirme sistemi

MADDE 30 – (1) Kontrol sırasında adayın emniyetli ve istikrarlı bir uçuş yapmasına dikkat edilir.

(2) Planör kontrol pilotu, uçuş emniyetini tehdit eden bir faktör oluşmadığı takdirde o safha için gereken bütün hareketleri kontrol etmeyi hedefler. Ancak uçuş emniyetini tehdit eden bir durumun oluşması durumunda kontrolü sonlandırabilir. Kontrole ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

a) "Başarılı", eğer aday kontrole tabi tutulduğu tüm alanlarda istenen seviyede bilgi ve beceriyi, belirlenen toleranslar içinde sergilediyse aday /pilot kontrolü geçmiş demektir. Adayın başarılı kabul edilmesi için tabi tutulduğu kontrolden alınabilecek toplam puanın en az %75'ini; acil durumun kontrollerinde ise alınabilecek toplam puanın %100'ünü almış olması gerekir.

b) "Başarısız", aday pilotun kontrolü geçemediğini ifade eder. Aşağıda sayılan durumlardan birinin ortaya çıkması halinde aday başarısız sayılır ve Genel Müdürlük tarafından onaylanmış olan usuller takip edilir:

- 1) Uçuş kontrol toleranslarının meteorolojik nedenler hariç aşılması,
- 2) Bir görev tamamlanması fakat uçuş emniyetinin, bir kural veya yönergede belirtilen usulün ihlal edilmesi veya uygulama eksikliği ve sert kumandanın tespit edilmesi,
- 3) Gerekli bilgi seviyesine ulaşamadığının tespit edilmesi,
- 4) Gerekli seviyede uçuşa hâkimiyet sergilenmemesi,
- 5) Emniyet açısından kontrol pilotu tarafından müdahale edilmek zorunda kalınması.

(3) Hava durumu, notamlar, şartlarda değişik ve teknik sebepler gibi dış etkenlerden dolayı testin yarım kalması halinde test formunun ilgili kısmına testin yarım kalma sebebini belirten açıklama yazılır. Test, şartların normale dönmesini takiben en kısa zamanda tekrarlanır ve önceki testte incelenmiş konular tekrar incelenmez. Genel Müdürlüğe her iki testin sonucunda düzenlenen formlar birlikte gönderilir.

(4) Bir kontrolde başarısız olan aday/pilotun tekrar kontrole alınması durumunda yapılacak kontrol yine tüm konuları kapsar. Kontrolde başarısız olan bir aday, başka bir kontrol pilotu tarafından veya yazılı beyanı olması halinde aynı kontrol pilotu tarafından tekrar kontrole alınabilir. Tekrarlanan kontrol için ilgili uçuş eğitim organizasyonu dışından bir kontrol pilotunun görevlendirildiği durumlarda Genel Müdürlük tarafından belirlenen ücret tarifesi geçerli olur.

(5) Yetenek testinde iki kez başarısız olan aday, toplam teorik ve uçuş eğitiminin en az %20 si kadar eğitim tekrarı alır. Yeterlilik kontrolünde iki kez başarısız olan aday ise, kontrol pilotunun uygun göreceği süre ve görevlerde ilave teorik ve/veya uçuş eğitimi alır.

Adayın değerlendirilmesi

MADDE 31 – (1) Kontrol pilotunun talep etmesi halinde kontrolün uçuş sonrası değerlendirmesine, adayın uçuş öğretmeni de katılır.

(2) Uçuş kontrolü, uygulanabilir yelken ve termik uçuş şartlarına göre olmalıdır. Motorsuz planörlerde kalkış eğitimleri, vinç veya römorktan hangisi ile yapıldıysa kontrol uçuşunda aynı araçla yapılır.

(3) Planör kontrol pilotu, adayın/pilotun dikkatini dağıtmayacak, adayı çelişkiye düşürmeyecek ve uçuş emniyetini riske atmayacak senaryoları uyguladır.

(4) Planör kontrol pilotu, kontrol esnasında uçuş sonu briefinginde kullanılmak üzere değerlendirme kaydı tutar.

(5) Planör kontrol pilotu, uçuşta ATC talimatları veya diğer şartlar nedeniyle oluşabilecek değişikliklere karşı esnek hareket eder.

(6) Planlanan kontrole göre bazı değişikliklerin ortaya çıkması halinde planör kontrol pilotu, adayın/pilotun bu değişiklikleri anladığından ve kabul ettiğinden emin olmalıdır. Aksi halde, uçuş kontrolü sonlandırılır.

(7) Planör kontrol pilotu tarafından yetersiz değerlendirilen bir aday/pilot devam etmeme kararını seçerse, aday/pilot yapmaya yanaşmadığı kısımlardan/görevlerden de başarısız olarak değerlendirilir.

(8) Planör kontrol pilotu, herhangi bir manevra, görev veya usulü aday/pilota tekrar ettirebilir.

(9) Planör kontrol pilotu, uçuşun herhangi bir safhasında, adayın/pilotun bütün kontrole yeniden girmesi gerektiği kanısıyla, kontrolü sonlandırabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Planör Uçuş Eğitim Organizasyonuna İlişkin Hükümler

Planör uçuş eğitim organizasyonu yetkisi

MADDE 32 – (1) Milli Eğitim Bakanlığında özel kurs açma izni ve Genel Müdürlükten işletme ruhsatı almış olan havacılık işletmesi Genel Müdürlükten yetki almak sureti ile uçuş eğitim organizasyonu kurabilir. Yetki belirli şartlara ve süreye bağlanabilir.

(2) Milli güvenliğin veya kamu düzeninin tehlikeye girebileceği durumlarda gerçek ve tüzel kişi kurucu ortakları, mevcut gerçek ve/veya tüzel kişi hissedarları ile tüzel kişi hissedarların dolaylı paya sahip gerçek kişi hissedarları, tüzel kişiliğini temsile yetkili yöneticileri; taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu gereğince hürriyeti bağlayıcı ceza ile cezalandırılmış olması veya mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlarından, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, yabancı devletle olan

ilişkilere karşı suçlardan, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 384 üncü maddesinde yer alan nakliye ve muhabere vasıtaları aleyhindeki suçlar ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 223 üncü maddesinde yer alan ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması suçlarından kesin hüküm ile mahkum olmuş olması, halinde izin verilmez.

Yetki belgesi talebi

MADDE 33 – (1) Başvuru sahibi, ön izin yazısında belirtilen bütün hazırlık ve çalışmalarını tamamladıktan sonra, aşağıda belirtilen bilgi ve belgeleri içeren uçuş eğitimi yetki belgesi talep dosyasını Genel Müdürlüğe sunar:

- a) Başvuru dilekçesi,
- b) Uçuş eğitim organizasyonunun unvanı ve adresi,
- c) Uçuş eğitim organizasyonunun teşkilat yapısı,
- ç) Milli Eğitim Bakanlığınca tanzim edilmiş pilot yetiştirme özel kursu açma belgesi,
- d) Genel Müdürlük tarafından verilen işletme ruhsatı,
- e) Eğitim, işletme, kalite ve SMS el kitapları,
- f) Uçuş eğitim organizasyonunun mali tablosu,
- g) Organizasyon yapısında görev alacak yönetici personel isimleri ve bunlar hakkında tanzim edilmiş yönetici onay belgesi Form-4,
- ğ) Eğitimin yapılacağı tesislere ilişkin bilgiler,
- h) Planör uçuş eğitim organizasyonları için başvuru ve onay formu Form-151,
- ı) Uçuş ve teorik eğitimde kullanılacak doküman ve yardımcı eğitim araç gereçlerin listesi.

Planör uçuş eğitim yetki talebinin incelenmesi

MADDE 34 – (1) Eğitim yetki talep dosyası Genel Müdürlük tarafından incelenir ve karara bağlanır.

(2) İnceleme sonucu ve karar, talep dosyasının Genel Müdürlük tarafından tebliğ alındığı tarihten itibaren en geç 60 gün içerisinde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(3) Eğitim yetki talep dosyasının incelenmesi sonucunda verilen bilgilerin yeterli bulunmaması veya değerlendirme sonucunun olumsuz olması halinde, eksiklikler ve uygun görülmeyen konular ile sebepleri ayrıntılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

Planör uçuş eğitimi yetki belgesi

MADDE 35 – (1) Uçuş eğitim yetki belgesi talep dosyasının, bu Talimat kapsamında incelenmesi sonucunda, Genel Müdürlükçe uygun görülmesi halinde, planör uçuş eğitim organizasyonu Genel Müdürlükçe yerinde inceleme ve denetlemeye tabi tutulur. Planör uçuş eğitim organizasyonunun yapılan denetleme ve incelemeler sonucunda yeterli bulunması durumunda, planör uçuş eğitim organizasyonuna başlangıç olarak bir yıl süreyle "Uçuş Eğitim Yetki Belgesi" verilir. Bu sürenin sonunda işletme tarafından talep edilmesi halinde yapılacak

olan denetim sonucuna göre bu yetki Genel Müdürlüğün takdirinde 3 yıla kadar uzatılabilir. Uzatma süresi dolmadan başvurmak şartı ile uzatma süresinin sonunda işletme tarafından talep edildiği takdirde yetki belgesi Genel Müdürlük tarafından 3'er yıllık sürelerle kadar uzatılabilir. Uçuş eğitim organizasyonları, bu yetki belgesinde belirtilen esaslar ve yetkiler içerisinde uçuş ve teorik bilgi eğitimi verir.

Planör uçuş eğitim organizasyonunun yapısı

MADDE 36 – (1) Planör uçuş eğitim organizasyonu, Genel Müdürlük onayına tabi olmak üzere bünyesinde sorumlu müdür, eğitim müdürü, kalite yöneticisi ve Emniyet Yönetim Sistemi (SMS) yöneticisi görevlendirir.

(2) Organizasyon bünyesinde ayrıca eğitim faaliyetinin büyüklüğüne bağlı olarak yeterli sayıda, idari büro elemanları, öğretmen pilotlar, teorik ders öğretmenleri, planör bakım personeli bulundurur.

(3) Uçuş eğitim organizasyonu; bu Talimattaki gereklilikleri taşıması şartı ile başka işletmelerde ve/veya uçuş eğitim organizasyonlarda görev alan personeli, uçuş eğitim organizasyonu bünyesinde yarı zamanlı olarak görevlendirebilir.

Sorumlu müdür

MADDE 37 – (1) Sorumlu müdür aşağıda belirtilen hususlardan Genel Müdürlüğe karşı en üst derecede sorumludur:

- a) Eğitimin standartlara uygun olarak yürütülmesini sağlamak,
- b) Organizasyonun Talimat hükümlerine uygun yürütülmesini sağlamak,
- c) Organizasyonun eğitimin istenen standartta yürütülebilmesi için yeterli mali kaynağa sahip olduğunu ispatlamak ve mali kaynağı idare etmek,
- ç) Genel Müdürlük ve diğer kurum ve kuruluşlar ile ilişkileri yürütmek,
- d) Organizasyonun birimleri ve her düzeydeki personel üzerinde gözetim ve denetim yapmak,
- e) Organizasyonun öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasını ve geliştirilmesini temin etmek,
- f) Kalite ve emniyet yönetim sistem birimi tarafından tespit edilen uygunsuzluklar için ilgili bölümlerin düzeltici/önleyici işlemler yapmasını temin etmek
- g) Kalite gözden geçirme toplantıları düzenlemek.

(2) Sorumlu müdür aşağıdaki şartları sağlamalıdır:

- a) Eğitim alanında yöneticilik tecrübesine sahip olmak,
- b) Temel sivil havacılık kuralları ve planör eğitimi ve operasyonu konusunda ulusal ve uluslararası mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

Eğitim m¼d¼r¼

MADDE 38 - (1) Eğitim m¼d¼r¼, uęuő ve teorik bilgi eğitimlerinin bu Talimatta belirlenen esas ve usuller dâhilinde verilmesinden Genel M¼d¼rl¼ęe karşı sorumludur.

(2) Eğitim M¼d¼r¼ aşağıda belirtilen Şartları sağlamalıdır:

- a) Verilen eğitim ile ilgili hâlihazırda ¼đretmenlik yetkisine sahip olmak ve en az 3 yıllık tahditsiz Plan¼r ¼đretmenlik yetkisi tecr¼besine sahip olmak,
- b) Plan¼r ¼đretmenlik yetkisi ile birlikte 500 saatin ¼zerinde ¼đretmen uęuőu yapmış olmak,
- c) Temel sivil havacılık ve plan¼rlere dair ulusal ve uluslararası mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

(3) Eğitim m¼d¼r¼n¼n g¼rev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Teorik ve uęuő eğitim programının hazırlanması ve icrası,
- b) Eğitim materyallerinin hazırlanması ve g¼ncel tutulması,
- c) FTO b¼nyesinde yapılacak sınavlar,
- ę) ¼đretmenlerin seğimi, eğitimleri ve eğitimlerinin g¼ncel tutulması,
- d) Eğitim personelinin dosyalarının muhafaza edilmesi,
- e) Pratik ve teorik bilgi eğitimlerinin entegrasyonunun sağlanması,
- f) Kursiyerlerin bireysel ilerleme ve gelişiminin takibi,
- g) T¼m g¼venlik ¼nlemlerinin alınması,
- đ) Plan¼rlerin tescil, yetki ve bakımlarının takibi,
- h) Uęuő standardizasyonlarının sağlanması.

Kalite y¼neticisi

MADDE 39 – (1) Kalite y¼neticisi, uęuő ve teorik bilgi eğitimlerinin bu Talimatta belirlenen esas ve usuller dâhilinde y¼r¼t¼lmesinden Genel M¼d¼rl¼ęe karşı sorumludur.

(2) Kalite y¼neticisi, toplam kalite y¼netimi ile kuruluő iği kalite denetimleri konularında eğitim almış olmalı ve en az 2 yıl havacılık alanında tecr¼beye sahip olmalıdır.

(3) Kalite y¼neticisinin g¼rev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Kalite sisteminin oluşturulması,
- b) Kalite için denetleme planının oluşturulması ve oluőturulan denetleme planının y¼r¼t¼lmesi,
- c) Kalite denetimlerinin yapılması,
- ę) Denetleme sonucu elde edilen bulguların d¼zeltilmesi faaliyetlerinin takibi,
- d) Kalite sistemine iliőtkin evrakların muhafaza edilmesi.

SMS yöneticisi

MADDE 40 - (1) SMS yöneticisi uçuş eğitim organizasyonunda emniyet yönetim sistemini kurmaktan ve yönetmekten Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

(2) SMS yöneticisi emniyet yönetim sistemi ile ilgili eğitim almış olmalı ve bunu belgelendirmelidir.

Uçuş öğretmeni

MADDE 41 – (1) Uçuş öğretmeni, Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş talimat, standart ve uçuş eğitim organizasyonlarının iç düzenlemeleri çerçevesinde adaylara verilecek olan uçuş eğitimlerinin yürütülmesinden ve adayların bireysel ilerlemesinden eğitim müdürüne karşı sorumludur.

(2) Uçuş öğretmeni, verilen eğitim ile ilgili lisans ve öğretmenlik yetkisine sahip olmalıdır.

(3) FTO bünyesinde birisi tam zamanlı ve tahditsiz olmak üzere en az iki uçuş öğretmeni bulunmalıdır.

Teorik bilgi ders öğretmeni

MADDE 42 – (1) Teorik bilgi öğretmeni, eğitim müdürü tarafından belirlenen konularda bu Talimatta belirlenen kalite standartlarında eğitim vermekten, adayların bireysel ilerlemelerini izlemekten, eğitim materyallerinin hazırlanmasından ve güncel tutulmasından eğitim müdürüne karşı sorumludur.

(2) Uçuş öğretmeni dışında görevlendirilecek teorik bilgi ders öğretmenleri hava trafik kontrolörü, doktor, psikolog, hava aracı bakım teknisyeni, uçak mühendisi, havacılık ve uzay mühendisi vb. alanlarının en az birinde uzmanlık belgesi, sertifika, eğitim ve lisans / ön lisans diplomasına sahip olmalıdır

(3) Eğitim verilecek konuda geliştirilen materyal ile eğitim müdürüne yapılacak kayıt altına alınmış sunumda öğretim yöntemlerinden yararlanma, zamanı etkili kullanma, öğrenci ile iletişim kurabilme, açık anlaşılır ve doğru bir dil kullanma, bilgisini güncel tutma, ders için kaynak gösterme, beden dilini düzgün kullanma gibi temel eğitimlik nitelik ve becerilerine sahip olduğunu kanıtlamalıdır.

Finansal kaynaklar

MADDE 43 – (1) Uçuş eğitim organizasyonu eğitimin istenen standartta yürütülebilmesi için yeterli mali kaynağa sahip olduğunu Genel Müdürlüğe ispatlar.

Eğitim el kitabı

MADDE 44 – (1) Uçuş eğitim organizasyonunca verilecek her eğitim için, uçuş ve teorik bilgi derslerin haftalık veya safha olarak maddeler halinde sıralandığı, eğitim programı geliştirilir. Eğitim programının ayrıntıları, standart görev listesi ve müfredat zeti eğitim el kitabının içeriğinde yer alır. Eğitim el kitabı içeriği bu Talimatın Ek-1'ine uygun olarak hazırlanır.

(2) Eğitim el kitabı ve eğitim programı Genel Müdürlük tarafından onaylandıktan sonra geçerlilik kazanır.

İşletme, kalite ve SMS el kitabı

MADDE 45 – (1) Uçuş eğitim organizasyonu, işletme, kalite ve SMS dokümanlarını içeren el kitaplarını hazırlayarak Genel Müdürlüğün onayına sunar. İşletme el kitabı içeriği bu Talimatın Ek-2'sine, kalite el kitabı içeriği Ek-3'ne, SMS el kitabı içeriği Ek-4'ne uygun olarak hazırlanır.

Kayıtlar

MADDE 46 – (1) Uçuş eğitim organizasyonu, aşağıda belirtilen kayıtları en az 5 yıl süre ile muhafaza etmekle ve Genel Müdürlük tarafından istenildiğinde tüm eğitim kayıt ve raporlarını sunmakla yükümlüdür:

- a) Her bir aday için, verilen tüm eğitimlerin detaylarını içeren dosya,
- b) ğretmen değerlendirmeleri, uçuş testleri ve teorik bilgi sınavlarının sonuçları,
- c) Her bir aday için detaylı ve düzenli bireysel tekml raporları,
- ) Adaya/pilota ait lisans, sağlık muayenesi geçerlilik tarihleri gibi resmi bilgiler,
- d) Genel Müdürlük ile yapılan yazışmalar.

Planör uçuş eğitiminde kullanılacak hava araçları

MADDE 47 – (1) Uçuş eğitim organizasyonu, uçuş eğitimlerinde Genel Müdürlük tarafından verilen eğitim yetkisine uygun özellikte en az iki adet olmak üzere, organizasyonun büyüklüğüne göre yeterli sayıda hava aracını bünyesinde bulundurur.

(2) Planör uçuş eğitim organizasyonu, ilgili mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde öngörülen şekilde ve belirtilen limitlerde olmak üzere koltuk ve nc şahıs mali mesuliyet sigortasını yaptırır ve bir nüshasını Genel Müdürlüğe sunar. Sigortanın yaptırılmamasından kaynaklanan adli ve idari tüm hususlardan planörü işletmesinde bulunduran kurum/kuruluş sorumludur. Genel Müdürlük, sigorta yükümlülüğü yerine getirilmediği tespit edilen planörü uçuştan men edebilir.

(3) Planrlerde i ve dış konuşma imknı sağlayan muhabere cihazları bulunmalıdır.

(4) Motorlu planörde yaklaşma radarının kontrol imkânını sağlayacak transponder cihazı bulunmalıdır.

(5) Planörler en az iki koltuklu ve çift kumanda sistemine sahip olmalıdır.

(6) Motorsuz planörlerin maksimum kalkış ağırlıkları 472,5 ilâ 750 kg, motorlu planörlerin ise maksimum kalkış ağırlıkları 472,5 ilâ 850 kg olmalıdır.

Yer eğitimi ve operasyon tesisleri

MADDE 48 – (1) Uçuş eğitim organizasyonu verilecek uçuş ve teorik bilgi eğitimleri esnasında aşağıda belirtilen tesisleri organizasyon yapısı içerisinde bulundurmalıdır:

- a) İnternet erişimi, bilgisayar, projeksiyon cihazı veya yeterli büyüklükte televizyon ya da akıllı tahta bulunduğu ve teorik derslerin yapıldığı sınıflar,
- b) Pilotlar ve öğretmenlere ait çalışma odaları,
- c) Uçuş planlama ve brifing odası,
- ç) Öğrenci işleri, mali işler ve bunun gibi idari birimler,
- d) Evrak ve kontrollü dokümanların muhafaza edildiği arşiv alanı.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tahditler, Gözetim ve Denetim

Tahditler

MADDE 49 – (1) Planör pilotları, adayları ve öğretmen pilotların bu Talimat esasları dâhilinde yapacağı eğitimler ve uçuşlar ile ilgili sınırlamalar aşağıda belirtilmiştir.

a) Genel Müdürlükten izin alınarak yapılan S/S mesafe, yarışma, rekor denemesi ve zaman uçuşları haricinde günlük uçuşlar aralıklı veya aralıksız olarak 8 saat uçuş süresini geçemez.

b) Uçuş öğretmenleri eğitim uçuşunda günlük aralıklı veya aralıksız olarak 6 saat uçuş süresini geçemez.

c) S/S mesafe uçuşu hariç, kursiyerler eğitim uçuşunda günlük 3 saat uçuş süresini geçemez.

ç) Eğitim esnasında planörün kalkışından, ininceye kadar geçen süre içerisinde planörde bulunan mevcut muhabere cihazları kapatılamaz.

d) Öğretmenlik kursunda bulunan T/R uçuşları hariç, eğitimi tamamlanmamış iki öğrenci beraber uçamazlar.

e) Planör pilotu aşağıdaki durumlarda uçuş yapamaz:

- 1) Sağlık sertifikasının veya lisansının geçerlilik süresi dolduğunda,
- 2) Alkol, opioids, cannabinoids, yatıştırıcı, uyku getirici, kokain, tiner gibi maddeler alındığında,

- 3) Herhangi bir rahatsızlık nedeniyle rapor aldığında,
- 4) Genel Müdürlükten yetkili hastanelerden, kullanımında uçuş becerisi üzerinde olumsuz etkisi olmadığına dair rapor olmadıkça düzenli ilaç tedavisine devam ettiğinde,
- 5) Ayrıca, tüple suya dalış yaptığında dalışın tamamlanmasını müteakip 24 saat, alkol alınmasını müteakip 8 saat, kan bağışında bulunulmasını müteakip 72 saat, aşı yaptırılmasını müteakip 24 saat geçmeden.
- f) Teorik dersler en fazla 12 öğrenci ile yapılır.
- g) Bu Talimatta belirtilen teorik ders saatleri 60 dakika üzerinden hesaplanır. Her bir dersin 60 dakikanın altında verilmesi halinde, 60 dakika olarak hesaplandığında ortaya çıkan toplam süreye ulaşılacak şekilde ders saatleri artırılır.
- ğ) FTO uçuşa çeşitli nedenlerle ara veren öğrencilerin eğitime devam etme esasları ile başarısızlık durumunda uygulanacak kurallara ilişkin prosedürler geliştirir ve Genel Müdürlük onayına sunulur.

Gözetim ve denetim

MADDE 50 – (1) Bu Talimat hükümlerinin uygulanmasına yönelik denetim, her bir uçuş organizasyonu için bir yıl içerisinde en az bir kere periyodik olarak yapılır. Bu denetlemelerde eğitim müfredatı ve kayıtları, pilotların uçuş kayıtları ve Genel Müdürlük tarafından gerekli görülen hususlar kontrol edilir.

(2) Periyodik olarak yapılan denetlemelerin dışında Genel Müdürlük gerektiğinde denetleme ve inceleme yapmaya yetkilidir.

(3) Genel Müdürlük, gerektiğinde uçuş eğitim yetkisi verdiği FTO'nun kurs standartlarının yeterliliğini kontrol etmek için, gerek uçuş gerekse teorik dersleri için kontrol pilotu görevlendirebilir.

(4) FTO, kontrol formlarında belirtilen hususları istendiğinde Genel Müdürlüğün görevlendirdiği yetkililere sunmakla yükümlüdür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluklar

MADDE 51 – (1) Bu Talimatta belirtilen hususların uygulanmasından ve oluşabilecek aksaklıkların önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasından; havacılık işletmeleri, uçuş eğitim organizasyonları, ilgili yöneticiler, planör uçuş öğretmenleri, planör pilotları, pilot adayları ve bakım personeli Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar.

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 52 – (1) Genel Müdürlük tarafından lisanslandırılan veya yetkilendirilen planör pilotu, sivil havacılık personeli, eğitim organizasyonu, havacılık işletmeleri yönetici personeli veya yetkililerinden bu Talimatta belirtilen kurallara uymayanlara aykırılıklara bağlı olarak 2920 sayılı kanunun 143 üncü maddesine göre idari para cezası veya aşağıdaki idari yaptırımlar uygulanır:

a) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen FTO'nun, bu Talimatta belirlenen asgari yeterliliklerin tamamını veya bir kısmını karşılamadığının veya kaybettiğinin tespit edilmesi halinde, eğitim yetkisi, uygun hale getirilmeye kadar askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde asgari yeterlilikler yerine getirilmediği takdirde eğitim yetkisi iptal edilir.

b) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen FTO yetkili kılındığı eğitimleri Genel Müdürlükten onaylı eğitim el kitaplarına uygun şekilde zamanında ve tam olarak vermemesi halinde, yazılı olarak uyarılır. Tekrarı halinde eğitim yetkileri askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde eksikliklerin giderilmemesi durumunda eğitim yetkilerinin bir kısmı veya tamamı iptal edilir.

c) Bu Talimat esaslarına göre yetkilendirilen FTO'da yapılması planlanan yönetici personel değişikliğinin değişiklik tarihinden en az on gün önceden Genel Müdürlüğün onayına sunulmaması, ayrılan bir yöneticinin ayrıldığı tarihten itibaren en fazla on gün içinde Genel Müdürlüğe bildirilmemesi, ayrılan bir yönetici personelin yerine en fazla on beş gün içinde atanacak yeni yönetici personelin Genel Müdürlüğün onayına sunulmaması halinde FTO'nun yetkisi, yönetici personel tamamlanıncaya kadar askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde yönetici personel tamamlanmadığı takdirde de iptal edilir.

ç) Bu Talimatta belirtilen eğitim programlarını hazırlamayan, eğitimleri Genel Müdürlükten onaylı eğitim el kitaplarına uygun şekilde zamanında ve tam olarak vermeyen, FTO'da görevli eğitim müdürünün veya gerektiğinde kalite yöneticisinin onaylı Form-4 belgesi iptal edilir. Sorumlu yönetici personelden herhangi birisinin yönetici onay belgesinin Genel Müdürlük tarafından ilk kez iptal edilmesi halinde bu yönetici en az bir yıl süreyle, ikinci kez iptali halinde ise süresiz olarak havacılık işletmelerinde veya eğitim organizasyonlarında yönetici personel olarak görev alamaz.

d) Bu Talimat hükümlerine göre lisanslandırılan veya yetkilendirilen pilotun bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmaması veya uçuş disiplinsizliğinde bulunması halinde, Genel Müdürlük tarafından bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre, pilot lisansı yedi günden üç aya kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer uygunsuzluğun tekrarlanması halinde ise tekrarın tespit edildiği tarihten itibaren planör pilotluğu lisansı bir yıllığına askıya alınır. Lisansı bir yıllığına askıya alınmış kişinin bir kez daha lisansının bu madde çerçevesinde askıya alınmasını gerektirecek harekette bulunması halinde lisansı bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Uçuş emniyetini ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak ihlal edenin lisansı bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

e) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen uçuş öğretmenin, bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmadığının tespiti halinde Genel Müdürlük tarafından bu

maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre, öğretmenlik yetkisi bir aydan bir yıla kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer uygunsuzluğun tekrarlanması halinde ise öğretmenlik yetkisi bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Bu imtiyazlarını ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak uygunsuz kullananın öğretmenlik yetkisi ve gerekli görülmesi halinde lisansı bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

f) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen kontrol pilotunun, bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmadığının tespiti halinde, Genel Müdürlük tarafından bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre kontrol pilotluğu yetkisi bir aydan bir yıla kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer hareketin tekrarlanması halinde ise kontrol pilotluğu yetkisi bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Bu imtiyazlarını ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak uygunsuz kullananın kontrol pilotluğu yetkisi ve gerekli görülmesi halinde öğretmenlik yetkisi ve lisansı bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

g) Bu madde kapsamında değerlendirme komisyonu tarafından hakkında idari yaptırım uygulanmasına karar verilen pilotun yabancı olması durumunda, bu madde hükümlerine bakılmaksızın validasyon belgesi yenilenmemek üzere iptal edilir ve pilot lisansını düzenleyen sivil havacılık teşkilatına bilgi verilir.

(2) Bu maddede düzenlenen idari yaptırımlar, Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak değerlendirme komisyonunun teklifi ve Genel Müdür onayı ile uygulanır.

(3) Değerlendirme komisyonu; biri pilot ve biri teknik denetçi olmak üzere asgari 3 Genel Müdürlük personelinden oluşur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 53 - (1) Bu Talimatın yürürlüğe girmesi ile birlikte 06.10.2009 tarihli Planör Pilotluğu Lisanslandırma Esasları Talimatı SHT-1J Revizyon – 1 yürürlükten kalkar.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Talimatın yayımından önce Genel Müdürlükten yetki almış FTO'nun organizasyon yapısını ve el kitaplarını 31.12.2015 tarihine kadar bu Talimat hükümlerine uygun hale getirmemesi halinde yetkileri askıya alınır ve 3 aylık askı süresi içerisinde bu Talimat hükümlerine göre belirlenmiş gereklilikleri sağlamaması halinde yetkileri iptal edilir.

(2) Bu Talimatın yayımından önce eğitimlerine başlamış olan kursiyerler için, 31.12.2015 tarihine kadar eğitimlerini tamamlamaları kaydıyla, SHT-1J Revizyon-1 hükümleri uygulanır.

Talimatta geçmeyen hususlar

MADDE 54 – (1) Bu Talimatta bulunmayan hususlarda, yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri ve uluslararası havacılık kuralları çerçevesinde işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 55 – (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56 – (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

PLANÖR FTO'LARI İÇİN STANDART EĞİTİM EL KİTABI İÇERİĞİ**BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR**

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Terimler
- 0.5 Kısaltmalar
- 0.6 Kitap Hakkında
 - 0.6.1 Genel Bilgi
 - 0.6.2 Sayfa Dizaynı
 - 0.6.3 Değişikliklerin Düzenlenmesi
- 0.7 Dağıtım Listesi
- 0.8 Öğretim ve Eğitim Kadrosu
- 0.9 Uçuş Eğitimi Yetki Talep ve Onay Formu

BÖLÜM-1 EĞİTİM PLANI

- 1.1 Kursun Amacı
- 1.2 Kursa Başlama Şartları
 - 1.2.1 Yaş
 - 1.2.2 Eğitim Seviyesi (Lisan Dâhil)
 - 1.2.3 Sağlık Şartları
 - 1.2.4 Otoritenin Koyduğu İlave Şartlar
- 1.3 Kazanılmış Tecrübelerin Kredilendirilmesi
- 1.4 Eğitim Konuları
- 1.5 Her Konu İçin Haftalık Zaman Skalası
- 1.6 Eğitim Programı
 - 1.6.1 Uçuş ve Yer Dersleri İçin Günlük ve Haftalık Programların Düzenlenmesi
 - 1.6.1.1 Uçuş / Teorik Bilgi Eğitimi İçin Haftalık Ders Programı
 - 1.6.2 Olumsuz Hava Koşulları Programı
 - 1.6.3 Öğrenciler İçin Günlük, Haftalık, Aylık Olarak Uçuş, Teorik Bilgi ile İlgili Azami Zaman Tahdidi
 - 1.6.4 Öğrenciler İçin Görev Süreleri İle İlgili Kısıtlamalar
 - 1.6.5 Eğitimin Çeşitli Safhalarında Tek ve Çift Kumanda Uçuş Süreleri
 - 1.6.6 Herhangi Bir Gün En Fazla Uçuş Süresi, Herhangi Bir Gün En Fazla Eğitim Uçuş Sayısı
 - 1.6.7 Görev Süreleri Arasında Minimum Dinlenme Süresi
 - 1.6.7 Görev Süreleri Arasında Minimum Dinlenme Süreleri
- 1.7 Eğitim Kayıtları
 - 1.7.1 Kayıtların ve Dokümanların Güvenliği İçin Konulmuş Kurallar
 - 1.7.2 Öğrenci Devam Kayıtları
 - 1.7.3 Saklanılacak Olan Eğitim Kayıtlarının Formu ve Muhafaza Süreleri
 - 1.7.4 Kayıtları ve Öğrencilerin Logbooklarını Kontrol Etmekten Sorumlu Kişiler
 - 1.7.5 Kayıtların Ne Şekilde Ve Hangi Sıklıkta Kontrol Edileceği
 - 1.7.6 Eğitim Kayıtlarının Girdilerinde Standardizasyon
 - 1.7.7 Logbook'ların Nasıl Yazılacağı Hakkındaki Kurallar
- 1.8 Uçuş Emniyeti

- 1.8.1 Kişisel Sorumluluklar
- 1.8.2 Gerekli Tatbikatların Yapılması
- 1.8.3 Acil Durum Uygulamaları (Hangi sıklıkta yapılacağı)
- 1.8.4 Her Safhada Emniyet ve Standardizasyonu Artırmak Amacıyla Yapılacak “Dual Checklerin” Sıklığı ve Sayısı
- 1.8.5 İlk Yalnız Gündüz/Gece/Seyrüsefer Uçuşundan Önce Yerine Getirilmesi Gereken Şartlar
- 1.9 Uçuş Testleri Ve Teorik Bilgi Sınavı
 - 1.9.1 Uçuş Eğitimi
 - 1.9.1.1 Gelişim Kontrolleri
 - 1.9.1.2 Beceri Testleri
 - 1.9.2 Teorik Bilgi
 - 1.9.2.1 Gelişim Testleri
 - 1.9.2.2 Teorik Bilgi Sınavları
 - 1.9.2.3 Test İçin Yetkilendirme
 - 1.9.2.4 Test Tekrarı Öncesi Uygulanacak Tazeleme Eğitimi İle İlgili Kurallar
 - 1.9.2.5 Test Rapor ve Kayıtlar
 - 1.9.2.6 Sınav Kâğıtlarının Hazırlanması İçin Usuller, Soru Tipleri Değerlendirme
 - 1.9.2.7 Sınavda Geçme İçin Aranılan Standartlar
 - 1.9.2.8 Yeniden Sınav Kâğıdı Hazırlanması İçin Soru Analizi ve İnceleme Usulleri
 - 1.9.2.9 Tekrar Sınava Giriş Usulleri
- 1.10 Eğitimin Etkinliği
 - 1.10.1 Genel Değerlendirme
 - 1.10.2 Departmanlar Arasındaki Koordinasyon ve İşbirliği
 - 1.10.3 Yetersiz Gelişimin Tespiti (Öğrenci için)
 - 1.10.4 Yetersiz Gelişimin Düzeltilmesi İçin Alınacak Önlemler
 - 1.10.5 Öğretmen Değiştirme Usulleri
 - 1.10.6 Her Bir Adayın Değiştirebileceği Öğretmen Sayısı
 - 1.10.7 Eğitimdeki Aksaklıkları Tespit Etmek İçin Dâhili Geri Besleme Sistemi
 - 1.10.8 Öğrenciyi Uçuş Eğitiminden Ayırma Usulleri
 - 1.10.9 Disiplin
 - 1.10.10 Raporlama ve Dokümantasyon
- 1.11 Her Safha İçin Performans Seviyeleri Ve Standartlar
 - 1.11.1 Kişisel Sorumluluklar
 - 1.11.2 Standardizasyon
 - 1.11.3 Standardizasyon Şartları ve Usulleri
 - 1.11.4 Test Kriterlerinin Uygulanması

BÖLÜM-2 BRİFİNG VE HAVA HAREKETLERİ

- 2.1 Hava Hareketleri (Öğretilecek olan tüm hava hareketleri ana başlıklar altında toplanarak kursta takip edilecek akış sırasına göre listelenmelidir. Bu çalışma, gösterilecek hava hareketlerini kısaca anlatmaktadır.)
- 2.2 Eğitim Safhaları (Kursun ne şekilde safhalara ayrılacağı, yukarıda hava hareketlerinin aşamalara göre nasıl bölüneceği ve bunların en uygun öğrenme sıralarına göre nasıl düzenleneceği ve gerekli acil durum uygulamalarının hangi

- sıklıkta yapılacağı, aynı zamanda her bir safha için uygulanacak gelişim testleri de dahil bütün konuların ve sınavların süreleri)
- 2.3 Konuların Entegrasyonu (Öğrencinin teorik bilgi eğitimlerinde edindiği bilgileri uçuş eğitimi sırasında taze olarak kullanabilmesi için konuların birbiriyle koordineli şekilde planlaması)
 - 2.4 Öğrenci Gelişimi (Öğrencinin her safhada neleri yapabilmesi gerektiği bilinecek, bir sonraki safhaya geçmeden önce bu hedefe ulaşmış olmasının gözlenmesi, buradaki hedefler ilgili safhadaki ulaşılacak uçuş süresi de dahil olmak üzere gece eğitimi gibi özellikli konulara başlamadan önce mutlaka başarıyla tamamlaması gereken hareketleri de ihtiva etmelidir.)
 - 2.5 Öğretim Metotları (Bilhassa uçuş öncesi ve sonrası brifinglerde dahil, konu başlıkları ve eğitimin özellikleri, yalnız uçuşa gönderme gibi konularda FTO kuralları)
 - 2.6 Gelişim Testleri (Tüm gelişim testlerinin yapılarak belgelenmesi ile ilgili olarak sınav personeline talimat verilmesi)

BÖLÜM-3 TEORİK BİLGİ ÖĞRETİMİ

- 3.1 Bu bölümün yapısı, her bir konunun eğitim özellikleri ve hedefleriyle genellikle Bölüm-2'deki gibidir. Yapılacak ders planlarını, kullanılacak spesifik eğitim araçlarını ve yardımcı malzemelerini de kapsmalıdır.

BÖLÜM-4 EKLER (FORMLAR)

PLANÖR FTO'LARI İÇİN STANDART İŞLETME (OPERASYON) EL KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Terimler
- 0.5 Kısaltmalar
- 0.6 Kitap Hakkında
 - 0.6.1 Genel Bilgiler
 - 0.6.2 Sayfa Dizaynı
 - 0.6.3 Değişikliklerin Düzenlenmesi
 - 0.6.4 Dağıtım Listesi

BÖLÜM-1 GENEL OPERASYON

- 1.1 Uçuş Eğitim Organizasyonunun Teşkilat Yapısı (Şema)
- 1.2 Yönetici ve İdari Personel Sorumlulukları
- 1.3 Öğrenci Disiplini ve Disiplin İşlemleri
- 1.4 Uçuş İçin Yetki Ve Onay Verilmesi
- 1.5 Uçuş Programının Hazırlanması
- 1.6 Hava Aracının Yönetimi
- 1.7 Pilotun Sorumlulukları
- 1.8 Uçuş Eğitimi
- 1.9 Hava Aracının Belgeleri
 - 1.10 Belgelerin Muhafazası
 - 1.11 İdari Ve Öğretmen Pilotların Yeterlilik Kayıtları (Lisans Ve Sertifikalar)
 - 1.12 Belgelerin Yenilenmesi (Sağlık Raporu Ve Sertifikası)
 - 1.13 Uçuş Görev Süreleri Ve Uçuş Kısıtlamaları (Öğretmen - Öğrenci)
 - 1.14 Dinlenme Süreleri (Öğretmen-Öğrenci)
 - 1.15 Pilot Logbook'ları
 - 1.16 Uçuş Planlaması (Genel)
 - 1.17 Uçuş Emniyeti-(Genel) (Ekipman, Telsiz Dinleme, Tehlikeler, Kazalar ve Olaylar, Emniyet Pilotu, vs.)

BÖLÜM-2 TEKNİK

- 2.1 Hava Aracını Tanıtıcı Bilgiler
- 2.2 Hava Aracının Kullanımı (Checklist, Kısıtlamalar, Hava Aracının Bakım ve Teknik Logları)
- 2.3 Acil Durum Usuller
- 2.4 Telsiz Ve Radyo Seyrüsefer Aletleri
- 2.5 Kabul Edilebilir Noksanlıklar

BÖLÜM-3 ROTA

- 3.1 Performans (Kurallar, Kalkış, Yolboyu, S/S, İniş Vs.)
- 3.2 Uçuşun Planlanması
 - 3.2.1 Minimum Emniyet İrtifası

- 3.2.2 Seyrüsefer Ekipmanları
- 3.3 Yükleme
- 3.4 Hava Durumu Minimaları (Öğretmen ve öğrenci için)
- 3.6 Eğitim, S/S Bölgeleri
- 3.7 Meydan Özellikleri

BÖLÜM-4 PERSONEL EĞİTİMİ

- 4.1 Standartlardan Sorumlu Personelin Atanması/Uçuş Personelini Yeterliliği
- 4.2 Uçuş Öğretmenliği Yetkisi Kursu
 - 4.2.1 Teorik Bilgi Ders Konuları
 - 4.2.2 Uçuş Dersi Konuları
- 4.3 Tazeleme Eğitimi
 - 4.3.1 Uçuş Öğretmeni Tazeleme Semineri
- 4.4 Standardizasyon Eğitimi
- 4.5 Yetenek Kontrolleri (Teknik Kontroller)
- 4.6 Seviye Yükseltme Eğitimi (Instructor, Examiner)

BÖLÜM-5 EKLER

PLANÖR FTO'LARI İÇİN STANDART KALİTE EL KİTABI İÇERİĞİ**BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR**

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Geçici Revizyon Listesi
- 0.4 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.5 Dağıtım Listesi
- 0.6 Terminoloji
- 0.7 Kısaltmalar

BÖLÜM-1 GENEL ŞARTLAR

- 1.1 Politika Ve Hedefler
- 1.2 Kalite Sisteminin Amacı
- 1.3 Kalite Sorumlusunun Vasıfları
- 1.4 Organizasyon Ve Kalite Sisteminin Tanıtımı
- 1.5 Organizasyon Şeması
- 1.6 Kalite Sisteminin Kurulması, Geliştirilmesi Ve Yürütülme Sorumluluğunun Belirlenmesi
- 1.7 Operasyon Prosedürleri
 - 1.7.1 Sözleşmenin Gözden Geçirilmesi Prosedürü
 - 1.7.2 Kursiyer Kabulü
 - 1.7.2.1 Kursiyer Kabul Prosedürü
 - 1.7.2.2 Eğitim Aşamalarının Tanıtımı ve İzlenebilirliği Prosedürü
 - 1.7.3 Aday Gelişiminin Takibi
 - 1.7.3.1 Yalnız Uçuş Kontrolü Prosedürü
 - 1.7.3.2 Safha Kontrolü Prosedürü
 - 1.7.3.3 Nokta Kontrolü Prosedürü
 - 1.7.3.4 Bitirme Kontrolü Prosedürü
 - 1.7.3.5 Ölçüm Sisteminin Kontrolü
- 1.8 Kaza Önleme ve Uçuş Güvenliği Programının Oluşturulması
 - 1.8.1 Uygulama
 - 1.8.2 Olayların Bildirilmesi
 - 1.8.3 Olayların Rapor Edilmesi
 - 1.8.4 Bilgi ve Belgelerin Temini
 - 1.8.5 Sorumluluk
 - 1.8.6 Hava Trafik Olay Rapor Formu
 - 1.8.7 Kaza ve Olay Bildirmenin Amacı
 - 1.8.8 Sorumluluklar
 - 1.8.9 Uçuş Eğitim Organizasyonu Müdürünün Sorumlulukları
 - 1.8.10 Hava Aracı Kaza ve Olayların Bildirilmesi
 - 1.8.11 Rapor Etme Usulleri
- 1.9 Görev Ve Sorumluluklar
- 1.10 Kalite Güvence Programının Oluşturulması
- 1.11 Kalite Güvencenin Tanımı
- 1.12 Denetim Prosedürlerinin Oluşturulması
- 1.13 Rapor Prosedürlerinin Oluşturulması
- 1.14 Denetçinin Sorumluluklarının Belirlenmesi
- 1.15 Denetim Planının Oluşturulması

- 1.16 Düzeltici ve Önleyici Hareketlerin Belirlenmesi
- 1.17 Yönetim Teşkilatının Gözden Geçirilmesi
- 1.18 Geri Besleme Sisteminin Oluşturulması
- 1.19 Dokümantasyon Prosedürlerinin Oluşturulması
- 1.20 Kalite Sistemi Eğitiminin Planlanması
- 1.21 Formların Oluşturulması
- 1.22 Kayıtların Tutulması

PLANÖR FTO'LARI İÇİN STANDART SMS EL KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Dağıtım Listesi
- 0.5 Terminoloji
- 0.6 Kısaltmalar

BÖLÜM-1 GENEL ŞARTLAR

- 1.1 SMS Kapsamı,
- 1.2 Emniyet Politikası ve Hedefler,
- 1.3 Emniyet Sorumlulukları,
- 1.4 Emniyet Yöneticisi,
- 1.5 Dokümantasyon Kontrol Prosedürleri,
- 1.6 Tehlike Belirleme ve Risk Yönetim Akışları,
- 1.7 Emniyet Performansı İzleme,
- 1.8 Acil Durum Eylem Planı,
- 1.9 Değişimin Yönetimi,
- 1.10 Emniyet Teşviki,
- 1.11 Servis Sağlayıcılardan Alınan Hizmetler,
- 1.12 Formlar

**PLANÖR EĞİTİM OPERASYONLARDA KULLANILACAK MEYDANLARDA
ARANACAK ÖZELLİKLER**

- 1) Planörlerin uçuş yapabilmesi için havaalanı niteliğinde olmayıp, kalkış-iniş yapılacak yerlerde sathları kaplamak zorunluluğu olmayan çim veya toprak alanlar kullanılacak ise 1000 m uzunluk, 150 m genişliğindeki boyutlara sahip, yüzey olarak uçuşa elverişli nitelikteki alanlar olmalıdır.
- 2) Kalkış ve inişlerde kullanılacak pistin boyutları en az 45 m x 900 m olmalıdır.
- 3) Meteorolojik olarak planör yelken ve termik uçuş eğitimlerini vermeye uygun olmalıdır.
- 4) Kullanılacak meydan, kalkış istikameti üzerindeki bütün mânialardan en az 15 m üzerinden geçecek şekilde uzak olmalıdır.
- 5) Pist uzunluğu yerden kesildikten sonra en iyi tırmanma oranı için üstün pilotluk yeteneği veya teknik gerektirmeyecek uzunlukta olmalıdır.
- 6) Eğitim hava araçlarının onaylı azami kalkış ve iniş ağırlıklarına müsait olmalıdır.
- 7) Pist olarak kullanılacak arazi, bölgenin hâkim rüzgâr istikametinde olmalıdır.
- 8) Meydana giriş çıkışlar kontrollü olmalı, özellikle uçuş faaliyetleri esnasında pistte insan, hayvan, motorlu taşıtların bulunması gibi uçuş emniyetini ihlal edecek durumlar önlenmeli ve uçuş sonu meydana emniyete alınacak hava ve yer araçlarının güvenliği sağlanmalıdır.
- 9) Pist olarak kullanılacak olan alanın yakın çevresinde, kalkış istikametinde, sağında ve solunda acil durumlarda iniş yapılabilecek müsait alanlar bulunmalıdır.
- 10) Uçuş faaliyetleri esnasında hava trafik hizmeti sağlanmalıdır.
- 11) Uçuş faaliyetleri esnasında sağlık hizmetleri bulundurulmalıdır.
- 12) Motorlu planör faaliyetlerinin gösterildiği meydanlarda yangın söndürmek için gerekli tedbirler alınmalıdır.